

Qari - K7 Naqra u nifhem testi matematici, xjentifici u teknoloġici li nuża fil-ħajja tiegħi ta' kuljum bħal enċiklopediji, fuljetti, siti elettroniċi, u l-bqija.

Qari - K2 Dak li naqra, nifhmu, ngħarblu, niforma opinjoni dwaru u nesprimiha, inwieġeb mistoqsijiet diretti u inferenzjali.

Il-Kompjuters

Aqra s-silta.

Il-kompjuters jintużaw għal ħafna affarijiet. Hemm min južahom biex jikteb l-ittri. Oħra jnju južawhom biex bihom ittellgħu r-rokits fl-ispazju! Il-kompjuters jistgħu jaħżnu fihom ħafna tagħrif u jistgħu jsolvu ħafna somom b'heffa kbira. (paragrafu 1)

Il-kompjuters ma jaħsbux. Biex kompjuter jaħdem b'mod intelligenti jrid ikun hemm nies li jagħtu lill-kompjuter l-istruzzjonijiet li għandu bżonn. Dawn l-istruzzjonijiet jissejħu programmi u ssibhom maħżuna fil-hard disks tal-kompjuter. (paragrafu 2)

Permezz tal-kompjuter nistgħu nużaw l-internet. Il-kompjuters jistgħu jingħaqdu flimkien u jaqsmu ħafna informazzjoni bejniethom. Numru ta' kompjuters magħquda flimkien jissejja ħi network. L-internet huwa l-ikbar network tad-dinjal. (paragrafu 3)

Il-kompjuters jistgħu jitwaħħlu ma' linji tat-telefown u l-informazzjoni tgħaddi minn dawn il-linji. Xi kompjuters huma mwaħħla ma' cable. Il-cable jgħaddi minn taħt l-art u minn taħt il-baħar. Xi kompjuters jibagħtu messaggi lis-satelliti li hemm fl-ispazju. Dawn jibagħtu l-istess messaggi lill-kompjuters oħra madwar id-dinjal. Dan kollu jsir f'tin qasir ħafna. (paragrafu 4)

Parti mill-internet tiszejjaħ World Wide Web. Il-web tikkonsisti f'websites li huma paġni kollha informazzjoni. Il-websites huma maħżuna fuq kompjuters b'saħħithom ħafna, imsejħa servers. (paragrafu 5)

Hemm miljuni ta' websites maħżuna fuq servers madwar id-dinja. Kull website jkollha l-indirizz tagħha u b'hekk kull meta tkun trid iżżurha tikteb l-indirizz u tidħol mill-ewwel fuqha. Ċertu websites tkun taf minn fejn gejjin għax juru l-pajjiż fi tmiem l-indirizz tagħhom. (paragrafu 6)

Biex isiblek u jdaħħilek fuq website, kompjuter juža programm li jissejjaħ browser u magna li tiszejjaħ modem. Meta tikteb l-indirizz tal-website fil-browser, il-modem jibdel dan l-indirizz fi informazzjoni. Din tgħaddi mil-lin ja tat-telefown jew cable u tmur għand is-server. Is-server isib il-website u jibgħat l-informazzjoni lill-kompjuter. Il-modem jittrasforma din l-informazzjoni fil-forma ta' website. (paragrafu 7)

(Silta addattata minn Enciklopedija għat-Tfal - Pierre J. Mejlak)

 Kliem immarkat bl-aħmar - lingwaġġ teknoloġiku

A. Immarka Veru jew Falz.

		Veru	Falz
1.	Čertu rokits jintużaw biex ittellgħu r-rokits fl-ispazju.		
2.	Moħħ il-kompjuter jissejjaħ central processing brain.		
3.	Il-pen drives jaħżnu inqas informazzjoni minn CD.		

B. Qabbel naħha m'oħra permezz tan-numri.

1.	Il-kompjuter	tista' tisma' l-mužika.
2.	Il-hard disks	jservi biex il-magna ma tisħonx wisq.
3.	Permezz ta' CD	jaħdem permezz ta' programmi apposta.
4.	Il-fann li jkun hemm fejn is-CPU	jaħżnu l-informazzjoni li jkollok bżonn.

C. Imla l-vojt b'kelma waħda.

5. L-akbar network tad-dinja hu _____.

6. Il-_____ jagħti ordnijiet lill-komputer.

7. Il-_____ huma pagħni kollha informazzjoni.

D. Wiegeb.

8. Minn fejn jgħaddu l-cables? (paragrafu 4)

---

9. X'jiszejħu l-komputers li fuqhom hemm websites maħżunin?
(paragrafu 5)

---

10. Kif tkun taf minn liema pajjiżi gejjin certu websites? (paragrafu 6)

---

11. Fejn tikteb l-indirizz ta' website? (paragrafu 7)
